

ปัจจัยบรรยากาศโรงเรียนกับองค์การแห่งการเรียนรู้ที่ส่งผลต่อ
ประสิทธิผลของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสระแก้ว*
SCHOOL CLIMATE AND LEARNING ORGANIZATION FACTORS
AFFECTING SCHOOL EFFECTIVENESS OF SCHOOLS UNDER
THE OFFICE OF SAKAEO EDUCATIONAL SERVICE AREA

ศิริพร โง่นสาย**

ดร.ภารดี อนันต์นาวิ***

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาระดับของบรรยากาศโรงเรียน องค์การแห่งการเรียนรู้ของโรงเรียนและประสิทธิผลของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสระแก้ว และความสัมพันธ์ระหว่างบรรยากาศโรงเรียนกับองค์การแห่งการเรียนรู้ที่ส่งผลต่อประสิทธิผลของโรงเรียน กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ ครูผู้สอนในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสระแก้ว จำนวน 361 คน เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ประกอบด้วย คะแนนเฉลี่ย ($\bar{X}$) ความเบี่ยงเบนมาตรฐาน (SD) สัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์แบบเพียร์สัน (r) และการวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณแบบขั้นตอน (Stepwise Multiple Regression Analysis)

ผลการวิจัย พบว่า

1. บรรยากาศโรงเรียน ด้านบรรยากาศแบบเปิดและบรรยากาศแบบผูกพัน อยู่ในระดับมาก บรรยากาศแบบไม่ผูกพัน อยู่ในระดับปานกลาง และบรรยากาศแบบปิด อยู่ในระดับน้อย
2. องค์การแห่งการเรียนรู้ของโรงเรียนและประสิทธิผลของโรงเรียน อยู่ในระดับมาก
3. ปัจจัยบรรยากาศโรงเรียนด้านบรรยากาศแบบเปิดและองค์การแห่งการเรียนรู้ ด้านความรอบรู้แห่งตน แบบแผนความคิดอ่าน การมีวิสัยทัศน์ร่วม การเรียนรู้เป็นทีม และความคิดเชิงระบบ มีความสัมพันธ์ทางบวกกับประสิทธิผลของโรงเรียน ในระดับสูง อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 บรรยากาศโรงเรียนด้านบรรยากาศแบบผูกพัน มีความสัมพันธ์ทางบวกกับประสิทธิผลของ

*วิทยานิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา

**นิสิตหลักสูตรการศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา

โรงเรียน ในระดับค่อนข้างต่ำอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 บรรยากาศโรงเรียนด้านบรรยากาศแบบไม่ผูกพันและบรรยากาศแบบปิดมีความสัมพันธ์ทางลบกับประสิทธิผลของโรงเรียนในระดับต่ำ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

4. ปัจจัยบรรยากาศโรงเรียนด้านบรรยากาศแบบเปิดและองค์การแห่งการเรียนรู้ด้านการเรียนรู้เป็นทีม ความคิดเชิงระบบ และความรอบรู้แห่งตน สามารถพยากรณ์ประสิทธิผลของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาระงั่วได้ร้อยละ 73.90 เขียนเป็นสมการในรูปคะแนนดิบดังนี้

$$\hat{Y} = .538 + .269 (X_8) + .297 (X_1) + .217 (X_9) + .097 (X_5)$$

ABSTRACT

The purposes of the study were to examine school climate and learning organization affecting school effectiveness of schools under the Office of Sakaeo Educational Service Area, as well as to study relationship between school climate and learning organization factors that can predict the effectiveness schools. The sample used for the study were 361 teachers in the schools under the Office of Sakaeo Educational Service Area. The research instrument used for the study was a rating-scale questionnaire. Statistics used for analyzing the data were mean standard deviation, Pearson's product moment correlation, and stepwise multiple regression.

The findings were as follows:

1. Open Climate and Engaged Climate were at a high level, Disengaged Climate was at a moderate level and Closed Climate was at a low level.

2. Learning organization and schools effectiveness were at a high level.

3. Open Climate and learning organization in personal mastery, mental models, shared vision, team learning and systematic thinking had a significant positive correlation with school effectiveness ($p < .01$) at a highest level. Engaged Climate had a significant positive correlation with school effectiveness ($p < .01$) at a rather low level, Disengaged Climate and Closed Climate had a significant positive correlation with school effectiveness ($p < .05$) at a low level.

4. The Open Climate (X_1) of school climate and team learning (X_8), systematic thinking (X_9), personal mastery (X_5) of learning organization could account for 73.90 percent of the variance of school the effectiveness of schools under the Office of Sakaeo Educational Service Area and could be written in the form of raw score equation as follows:

$$\hat{Y} = .538 + .269 (X_8) + .297 (X_1) + .217 (X_9) + .097 (X_5)$$

ความนำ

ในปัจจุบันการพัฒนาองค์การของไทยได้รับเอาแนวคิดการบริหารจากต่างประเทศมาใช้อย่างกว้างขวาง ทั้งนี้ก็เพื่อที่จะดำรงสถานภาพทางการแข่งขัน ดังนั้นสถานภาพที่องค์การต้อง

การคือการสร้างความยั่งยืนให้กับองค์กรนั่นเอง เครื่องมือทางด้านการบริหารประการหนึ่งที่จะสามารถมีส่วนช่วยให้องค์กรได้รับความสำเร็จ อันยั่งยืนคือ องค์กรแห่งการเรียนรู้ (Learning Organization) มีการตราไว้ในกฎหมายคือ พระราชกฤษฎีกาว่าด้วยหลักเกณฑ์และวิธีการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดี พ.ศ.2546 หมวด 3 มาตรา 11 "ส่วนราชการมีหน้าที่พัฒนาความรู้ในส่วนราชการ เพื่อให้มีลักษณะเป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้อย่างสม่ำเสมอ โดยต้องรับรู้ข้อมูลข่าวสารและสามารถประมวลผลความรู้ในด้านต่างๆ เพื่อนำมาประยุกต์ใช้ในการปฏิบัติราชการได้อย่างถูกต้อง รวดเร็ว และเหมาะสมกับสถานการณ์ รวมทั้งต้องส่งเสริมและพัฒนาความรู้ความสามารถ สร้างวิสัยทัศน์ และปรับเปลี่ยนทัศนคติของข้าราชการในสังกัดให้เป็นบุคลากรที่มีประสิทธิภาพ และมีการเรียนรู้ร่วมกัน" โดยนักวิชาการผู้ซึ่งได้รับการยอมรับว่าเป็นผู้เชี่ยวชาญในการสร้างองค์กรแห่งการเรียนรู้ เช่นเก้ (Senge, 1990) กล่าวว่า องค์กรแห่งการเรียนรู้คือ "องค์กรที่ซึ่งบุคลากรสามารถเพิ่มพูนความรู้ความสามารถได้อย่างต่อเนื่อง และสามารถสร้างผลงานได้ตามความปรารถนา อีกทั้งเป็นแหล่งสร้างความคิดทางปัญญาโดยการเรียนรู้ที่จะเรียนรู้ร่วมกัน" และการที่จะสร้างให้เกิดองค์การแห่งการเรียนรู้ได้นั้น องค์กรต้องสร้างวินัย 5 ประการ ให้เกิดขึ้นแก่บุคลากร (<http://www.hrcenter.co.th/HRKnowView.asp?id=526>)

การจัดการศึกษาให้เกิดประสิทธิผลได้นั้น ควรบริหารงานภายใต้บรรยากาศของการทำงานแบบเปิด กล่าวคือ มีบรรยากาศที่น่าพึงพอใจในการปฏิบัติงาน แฟร์ (Fair, 2001, อ้างถึงใน ประยุทธ์ ชูสอน, 2548) ปัจจัยหลักที่ทำให้โรงเรียนมี

ประสิทธิผล (Effective School) คือผู้บริหารที่ประสบผลสำเร็จซึ่งได้ทำการวิจัยเรื่อง พฤติกรรมของผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษาที่มีประสิทธิผล ตามการรับรู้ของผู้อำนวยการการศึกษารัฐนิวเจอร์ซีย์ พบว่า ผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษาที่ดีมีประสิทธิผล คือ สามารถติดต่อสื่อสารได้อย่างมีประสิทธิภาพ สร้างบรรยากาศที่ดีในโรงเรียน สามารถก้าวเป็นผู้นำในชุมชนเพื่อสร้างวิชาชีพทางสังคม เป็นผู้นำในการเปลี่ยนแปลง บริหารแบบมีส่วนร่วมจากผู้มีส่วนได้ส่วนเสียทั้งหมด และมีความรู้ความสามารถเกี่ยวกับหลักสูตรและการสอนตลอดจนพัฒนาบุคลากร ตามความต้องการของแต่ละบุคคล ในช่วงสองทศวรรษที่ผ่านมา ได้มีการศึกษาภาวะผู้นำของผู้บริหารโรงเรียน สามารถทำให้เกิดการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมของผู้บริหารโรงเรียนในทางบวกและเป็นปัจจัยสำคัญที่ส่งผลต่อประสิทธิผลของโรงเรียน (School Effectiveness) ให้ประสบผลสำเร็จตามวัตถุประสงค์ และเป้าหมายของโรงเรียน สามารถดำเนินไปอย่างต่อเนื่องและยั่งยืน

จากผลการประเมินคุณภาพภายนอกรอบแรก โรงเรียนในสังกัดสำนักงานคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาจังหวัดสระแก้ว ในการประเมินคุณภาพภายนอกสถานศึกษาด้านการจัดการเรียนการสอน ที่ถือว่าผู้เรียนเป็นสำคัญ (มาตรฐาน 18) มีคุณภาพระดับดี เพียงร้อยละ 33.08 (ของจำนวนโรงเรียนที่ค่าเฉลี่ย > 2.50) การสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ (มาตรฐาน 22) พบว่า ครูมีความสามารถในการจัดการเรียนการสอนอย่างมีประสิทธิภาพและเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ มีคุณภาพระดับดี เพียงร้อยละ 20.77 ในด้านการจัดหลักสูตรการศึกษาที่เหมาะสม

กับผู้บริหารและท้องถิ่น มีสื่อการเรียนการสอนที่เอื้อต่อการเรียนรู้ (มาตรฐาน 25) มีคุณภาพดีเพียงร้อยละ 35.38 สำหรับด้านการบริหารจัดการของสถานศึกษามีการจัดองค์การ/โครงสร้างและการบริหารงานอย่างเป็นระบบครบวงจรให้บรรลุเป้าหมาย การศึกษา (มาตรฐาน 13) มีคุณภาพระดับดี ร้อยละ 65.38 ด้านการบริหารสถานศึกษา ส่งเสริมความสัมพันธ์และความร่วมมือกับชุมชน ในการพัฒนาการศึกษา (มาตรฐาน 14) มีคุณภาพระดับดี ร้อยละ 74.62 (สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสระแก้ว เขต 1, 2547, หน้า 3)

ทั้งนี้ประสิทธิผลของโรงเรียนจะเป็นเครื่องบ่งชี้ความสำเร็จของการบริหารงานของโรงเรียน ทำให้โรงเรียนไปสู่เป้าหมายที่กำหนดไว้ได้และจากที่กล่าวมาข้างต้น ผู้วิจัยจึงมีความสนใจศึกษาปัจจัยบรรยากาศโรงเรียนกับองค์การแห่งการเรียนรู้ที่ส่งผลต่อประสิทธิผลของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสระแก้ว เพื่อให้ผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องกับการศึกษาใช้เป็นข้อมูลในการแก้ไข ปรับปรุง การกำหนดนโยบายและวางแผนเพื่อพัฒนาโรงเรียนให้สอดคล้องกับนโยบายของรัฐบาลและแผนการศึกษาแห่งชาติ พุทธศักราช 2550-2554 ให้มีประสิทธิภาพและเกิดประสิทธิผลได้อย่างสอดคล้อง ต่อเนื่องและตรงตามความต้องการขององค์การสังคม และท้องถิ่น

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาบรรยากาศโรงเรียนของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสระแก้ว
2. เพื่อศึกษาองค์การแห่งการเรียนรู้ของ

โรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสระแก้ว

3. เพื่อศึกษาประสิทธิผลของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสระแก้ว
4. เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างบรรยากาศโรงเรียนกับองค์การแห่งการเรียนรู้ที่ส่งผลต่อประสิทธิผลของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสระแก้ว
5. เพื่อสร้างสมการพยากรณ์ประสิทธิผลของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสระแก้ว จากปัจจัยบรรยากาศโรงเรียนและองค์การแห่งการเรียนรู้ของโรงเรียน

สมมติฐานของการวิจัย

1. ปัจจัยบรรยากาศโรงเรียนกับองค์การแห่งการเรียนรู้มีความสัมพันธ์กับประสิทธิผลของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสระแก้ว
2. ปัจจัยบรรยากาศโรงเรียนและองค์การแห่งการเรียนรู้ของโรงเรียนสามารถพยากรณ์ประสิทธิผลของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสระแก้วได้

กรอบความคิดในการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ เป็นการวิจัยเชิงสาเหตุ (Course and Effect) เพื่อศึกษาปัจจัยบรรยากาศโรงเรียนกับองค์การแห่งการเรียนรู้ที่ส่งผลต่อประสิทธิผลของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสระแก้ว โดยเป็นการศึกษาต่อเนื่องเพื่อวิเคราะห์และพิสูจน์การวิจัยของภารดิออนันต์นาวิ (2545) ซึ่งระบุว่า บรรยากาศโรงเรียนมีความสัมพันธ์เกี่ยวข้องกับประสิทธิผลของโรงเรียนและ

การวิจัยของปาลิกา นิธิประเสริฐกุล (2547) ซึ่งระบุว่า องค์การแห่งการเรียนรู้มีความสัมพันธ์กับประสิทธิผลของโรงเรียน โดยศึกษาบรรยากาศโรงเรียนตามแนวคิดของ ฮอยและมิสเกล (Hoy & Miskel, 2001) ได้จำแนกบรรยากาศโรงเรียนออกเป็น 4 ประเภท โดยพิจารณาจากมิติความสัมพันธ์ระหว่างพฤติกรรมของผู้บริหารและพฤติกรรมของครู คือ บรรยากาศแบบเปิด บรรยากาศแบบผูกพัน บรรยากาศแบบไม่ผูกพัน และบรรยากาศแบบปิด ศึกษาความเป็นองค์การแห่งการเรียนรู้ใช้แนวคิดของ เซนเก้ (Senge, 1990) กล่าวถึงองค์ประกอบสำคัญที่จะส่งผลต่อควรเป็นองค์การแห่งการเรียนรู้ 5 ด้าน คือ ด้านความรู้แห่งตน ด้านแบบแผนความคิดอ่าน ด้านการมีวิสัยทัศน์ร่วม ด้านการเรียนรู้เป็นทีม และด้านความคิดเชิงระบบ และศึกษาประสิทธิผลของโรงเรียนตามแนวคิดของ ดัททเวลเลอร์ (Duttweiler, 1994 cited in Sergiovanni, 2001) ซึ่งได้มาจากการศึกษายานวิจัยของนักวิชาการหลายคน พบว่า โรงเรียนที่มีประสิทธิผลนั้นจะมี 9 ลักษณะ ดังนี้คือ เน้นนักเรียนเป็นศูนย์กลาง มีแผนงานทางวิชาการที่ดี จัดการเรียนการสอนที่ส่งเสริมการเรียนรู้ของนักเรียน มีบรรยากาศโรงเรียนในทางบวก ส่งเสริมความมีปฏิสัมพันธ์ต่อกันแบบเป็นกลุ่ม มีการพัฒนาบุคลากรอย่างกว้างขวาง ใช้ภาวะผู้นำแบบมีส่วนร่วม ส่งเสริมการแก้ปัญหาอย่างสร้างสรรค์ และผู้ปกครองและชุมชนเข้ามามีส่วนร่วม โดยศึกษาองค์ประกอบต่างๆ ดังกล่าวข้างต้น จากความคิดเห็นของครูผู้สอนในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาระยอง

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ เป็นการวิจัยเชิงสาเหตุ (Course and Effect) เพื่อศึกษาปัจจัยบรรยากาศโรงเรียนกับองค์การแห่งการเรียนรู้ที่ส่งผลต่อประสิทธิผลของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาระยอง

กลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษานี้ ได้จากการสุ่มแบบแบ่งชั้น (Stratified Random Sampling) จากประชากรครูผู้สอน สังกัดเขตพื้นที่การศึกษาระยอง ทั้ง 2 เขต จำนวน 361 คน

ขั้นตอนที่ 1 กำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างจากประชากรครูผู้สอน สังกัดเขตพื้นที่การศึกษาระยอง ซึ่งมียังจำนวน 4,016 คน โดยใช้ตารางคำนวณขนาดกลุ่มตัวอย่างของเครจซ์และมอร์แกน ได้จำนวนกลุ่มตัวอย่าง 361 คน ขั้นตอนที่ 2 สุ่มแบบแบ่งชั้น (Stratified Random Sampling) สุ่มกลุ่มตัวอย่างในแต่ละประเภทโรงเรียนเพื่อให้กลุ่มตัวอย่างมีการกระจายภายในขอบเขตของแต่ละประเภท คือ โรงเรียนประถมศึกษาจำนวน 120 โรงเรียน โรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษาจำนวน 38 โรงเรียน และโรงเรียนมัธยมศึกษาจำนวน 11 โรงเรียน รวม 169 โรงเรียน ขั้นตอนที่ 3 สุ่มตัวอย่างครูแต่ละโรงเรียน ตามสัดส่วนของครูในโรงเรียน แต่ละประเภทได้กลุ่มตัวอย่างในโรงเรียนประถมศึกษา 179 คน โรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา 113 คน และโรงเรียนมัธยมศึกษา 69 คน รวม 361 คน

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้แบ่งเป็น

4 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 แบบสอบถามเกี่ยวกับสภาพทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม ลักษณะแบบสอบถามเป็นแบบตรวจสอบรายการ (Check List) เป็นคำถามเกี่ยวกับ ที่ตั้งของเขตพื้นที่การศึกษาและประเภทโรงเรียน จำนวน 2 ข้อ

ตอนที่ 2 แบบสอบถามเกี่ยวกับบรรยากาศโรงเรียน ใน 4 ด้าน จำนวน 22 ข้อ คำถามเชิงบวก ได้แก่ ข้อที่ 1-6, 8-10 และ 16-17 คำถามเชิงลบ ได้แก่ ข้อที่ 7, 11-15 และ 18-22 ใช้มาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) 5 ระดับ

ตอนที่ 3 แบบสอบถามเกี่ยวกับองค์การแห่งการเรียนรู้ของโรงเรียน ใน 5 ด้าน จำนวน 27 ข้อ ลักษณะแบบสอบถามเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) 5 ระดับ

ตอนที่ 4 แบบสอบถามเกี่ยวกับประสิทธิผลของโรงเรียน ใน 9 ด้าน จำนวน 47 ข้อ ลักษณะแบบสอบถามเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) 5 ระดับ

การหาคุณภาพเครื่องมือในการวิจัย

1. การหาค่าอำนาจจำแนกรายข้อ (Item Discrimination) โดยการหาค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์แบบเพียร์สัน (Pearson's Product Moment Correlation) ระหว่างคะแนนรายข้อกับคะแนนรวมของแบบสอบถามแต่ละด้าน (Item-Total Correlation) และได้ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์แบบเพียร์สัน (r) รายข้อของแบบ สอบถามอยู่ระหว่าง .25 ถึง .95

2. ค่าความเชื่อมั่น ของแบบสอบถาม (Reliability) โดยการหาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา (Alpha Coefficient) ตามวิธีการของครอนบาค

(Cronbach, 1990, pp.202-204) ได้ค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามทั้งฉบับ (α) = .97)

การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยส่งแบบสอบถามไปยังกลุ่มตัวอย่างจำนวน 361 ชุด ได้รับแบบสอบถามคืนทางไปรษณีย์ 5 ฉบับ เดินทางไปรับคืนด้วยตนเอง 356 เป็นจำนวนทั้งสิ้น 361 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 100

การวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูล โดยใช้คอมพิวเตอร์ โดยเลือกเฉพาะวิธีวิเคราะห์ข้อมูลที่สอดคล้องกับจุดมุ่งหมายในการศึกษาค้นคว้าและการทดสอบสมมติฐาน โดยใช้ค่าสถิติดังนี้

1. การวิเคราะห์บรรยากาศโรงเรียน องค์การแห่งการเรียนรู้ และประสิทธิผลของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาจังหวัดสระแก้ว โดยใช้ค่าคะแนนเฉลี่ย ($\bar{X}$) และค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน (SD)

2. การหาความสัมพันธ์ระหว่างบรรยากาศโรงเรียนและองค์การแห่งการเรียนรู้กับประสิทธิผลของโรงเรียน โดยใช้สถิติ สัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์แบบเพียร์สัน (r)

3. การสร้างสมการพยากรณ์ประสิทธิผลของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสระแก้ว จากปัจจัยบรรยากาศโรงเรียนและองค์การแห่งการเรียนรู้ของโรงเรียน โดยใช้การวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณแบบขั้นตอน (Stepwise Multiple Regression Analysis)

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

ตอนที่ 1 ผลการวิเคราะห์ตัวแปรด้านปัจจัยบรรยากาศโรงเรียน

การวิเคราะห์สถิติพื้นฐานของตัวแปรในการวิจัยด้านปัจจัยบรรยากาศโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสระแก้วพบว่าระดับบรรยากาศโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสระแก้ว เรียงค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย ได้แก่ บรรยากาศแบบเปิด และบรรยากาศแบบผูกพัน อยู่ในระดับมาก บรรยากาศแบบไม่ผูกพัน อยู่ในระดับปานกลาง และบรรยากาศแบบปิด อยู่ในระดับน้อย

ตอนที่ 2 ผลการวิเคราะห์ตัวแปรด้านปัจจัยองค์การแห่งการเรียนรู้

การวิเคราะห์สถิติพื้นฐานของตัวแปรในการวิจัยด้านปัจจัยองค์การแห่งการเรียนรู้ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสระแก้วพบว่าระดับองค์การแห่งการเรียนรู้ของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสระแก้ว โดยรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก

ตอนที่ 3 ผลการวิเคราะห์ตัวแปรด้านประสิทธิผลของโรงเรียน

การวิเคราะห์สถิติพื้นฐานของตัวแปรในการวิจัยด้านประสิทธิผลของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสระแก้วพบว่าระดับประสิทธิผลของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสระแก้ว โดยรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก

ตอนที่ 4 ผลการศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างบรรยากาศโรงเรียนและองค์การแห่งการเรียนรู้กับประสิทธิผลของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสระแก้ว พบว่าปัจจัยบรรยากาศโรงเรียนด้านบรรยากาศแบบเปิดและองค์การแห่งการเรียนรู้ ด้านความรู้แห่งตนแบบแผนความคิดอ่าน การมีวิสัยทัศน์ร่วมการเรียนรู้เป็นทีม และความคิดเชิงระบบ มีความสัมพันธ์

ทางบวกกับประสิทธิผลของโรงเรียน ในระดับสูง อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 บรรยากาศโรงเรียนด้านบรรยากาศแบบผูกพัน มีความสัมพันธ์ทางบวกกับประสิทธิผลของโรงเรียน ในระดับค่อนข้างต่ำ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 บรรยากาศโรงเรียนด้านบรรยากาศแบบไม่ผูกพัน และบรรยากาศแบบปิด มีความสัมพันธ์ทางลบกับประสิทธิผลของโรงเรียน ในระดับต่ำอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

สรุปได้ว่าผลการวิเคราะห์ข้อมูลสอดคล้องกับสมมติฐานที่กำหนดไว้ว่า ปัจจัยบรรยากาศโรงเรียนกับองค์การแห่งการเรียนรู้มีความสัมพันธ์กับประสิทธิผลของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสระแก้ว

ตอนที่ 5 ผลการสร้างสมการพยากรณ์ประสิทธิผลของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสระแก้ว จากปัจจัยบรรยากาศโรงเรียนและองค์การแห่งการเรียนรู้ พบว่าปัจจัยที่มีอำนาจพยากรณ์ประสิทธิผลของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสระแก้ว มีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์พหุคูณสะสมทั้ง 4 ตัวแปร เท่ากับ .860 ซึ่งมีความสัมพันธ์กันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ปัจจัยทั้ง 4 ตัวแปร ร่วมกันสามารถพยากรณ์ประสิทธิผลของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสระแก้วได้ร้อยละ 73.90

สรุปได้ว่าผลการวิเคราะห์ข้อมูลสอดคล้องกับสมมติฐานที่กำหนดไว้ว่า ปัจจัยบรรยากาศโรงเรียนและองค์การแห่งการเรียนรู้ของโรงเรียนสามารถพยากรณ์ประสิทธิผลของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสระแก้วได้

สรุปผลการวิจัย

1. บรรยากาศโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสระแก้ว ด้านบรรยากาศแบบเปิด และบรรยากาศแบบผูกพัน อยู่ในระดับมาก บรรยากาศแบบไม่ผูกพัน อยู่ในระดับปานกลาง และบรรยากาศแบบปิด อยู่ในระดับน้อย

2. องค์การแห่งการเรียนรู้ของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสระแก้ว โดยรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก

3. ประสิทธิภาพของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสระแก้ว โดยรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก

4. ปัจจัยบรรยากาศโรงเรียนด้านบรรยากาศแบบเปิดและองค์การแห่งการเรียนรู้ ด้านความรู้รอบรู้แห่งตน แบบแผนความคิดอ่าน การมีวิสัยทัศน์ร่วม การเรียนรู้เป็นทีม และความคิดเชิงระบบ มีความสัมพันธ์ทางบวกกับประสิทธิผลของโรงเรียน ในระดับสูง อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 บรรยากาศโรงเรียนด้านบรรยากาศแบบผูกพันมีความสัมพันธ์ทางบวกกับประสิทธิผลของโรงเรียน ในระดับค่อนข้างต่ำ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 บรรยากาศโรงเรียนด้านบรรยากาศแบบไม่ผูกพัน และบรรยากาศแบบปิดมีความสัมพันธ์ทางลบกับประสิทธิผลของโรงเรียน ในระดับต่ำ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

5. ปัจจัยบรรยากาศโรงเรียนด้านบรรยากาศแบบเปิด (X_1) และองค์การแห่งการเรียนรู้ ด้านการเรียนรู้เป็นทีม (X_2) ความคิดเชิงระบบ (X_3) และความรู้รอบรู้แห่งตน (X_4) สามารถพยากรณ์และอธิบายความแปรปรวนของประสิทธิผลของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา

สระแก้ว ได้ร้อยละ 73.90 ในรูปแบบสมการคะแนนดิบ ดังนี้

$$\hat{Y} = .538 + .269 (X_2) + .297 (X_3) + .217 (X_4) + .097 (X_1)$$

อภิปรายผล

1. จากผลการวิจัยพบว่าบรรยากาศโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสระแก้ว บรรยากาศแบบเปิดและบรรยากาศแบบผูกพัน อยู่ในระดับมาก บรรยากาศแบบไม่ผูกพัน อยู่ในระดับปานกลาง และบรรยากาศแบบปิด อยู่ในระดับน้อย ทั้งนี้อาจเป็นเพราะ ความสัมพันธ์ระหว่างพฤติกรรมของครูเป็นไปในแนวทางเดียวกัน ผู้บริหารยอมรับฟังข้อคิดเห็นจากคณะครูและให้การสนับสนุนคณะครูในการทำงาน มีการประสานงานระหว่างเพื่อนร่วมงาน มีการช่วยเหลือสนับสนุนซึ่งกันและกัน มีความรู้สึที่ดีต่อเพื่อนร่วมงาน มีความสามัคคีในการปฏิบัติงาน ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ บัญชา วีระพันธุ์ (2546, หน้า 61) พบว่า บรรยากาศองค์การ โดยภาพรวมของโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา จังหวัดชลบุรี เป็นบรรยากาศแบบเปิด ผู้บริหารและข้าราชการครูมีความสุข มีขวัญและกำลังใจที่ดีมาก มีความสัมพันธ์กันฉันมิตร มีความพึงพอใจในผลงานของหมู่คณะ และมีความภาคภูมิใจที่ได้เป็นสมาชิกของโรงเรียน

2. จากผลการวิจัยพบว่า องค์การแห่งการเรียนรู้ของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสระแก้ว โดยรวมและรายด้านทุกด้านอยู่ในระดับมาก ทั้งนี้อาจเป็นเพราะผลการบริหารจัดการศึกษาในรอบปีงบประมาณ 2550 ของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสระแก้ว ซึ่งประเมิน

โดยสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน มีผลงานในระดับคุณภาพ A ซึ่งมีผลมาจากสภาพของโรงเรียนเอื้อให้คณะครูมีโอกาสดำเนินงานด้วยระบบทีมงาน มีการแลกเปลี่ยนประสบการณ์ซึ่งกันและกัน คณะครูเห็นถึงความจำเป็นในการพัฒนาปรับเปลี่ยนโรงเรียนเพื่อมุ่งไปสู่อนาคตที่ดีขึ้นและเปี่ยมไปด้วยจิตสำนึกที่ดีของครูทุกคนซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ ปาติกา นิธิประเสริฐกุล (2547, หน้า 82) พบว่า องค์การแห่งการเรียนรู้ของโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการ การศึกษาขั้นพื้นฐานในเขตพัฒนาพื้นที่ชายฝั่งทะเลตะวันออก ทั้งโดยรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก เพราะกระแสการเปลี่ยนแปลงทางเศรษฐกิจ สังคม การเมือง วัฒนธรรม ตลอดจนการปฏิรูประบบการศึกษาจึงทำให้โรงเรียนต้องปรับตัวให้ทันต่อการเปลี่ยนแปลง

3. จากผลการวิจัยพบว่า ประสิทธิภาพของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสระแก้ว โดยรวมและรายด้านอยู่ในระดับมากทั้งนี้อาจเป็นเพราะสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสระแก้วมีแผนกลยุทธ์ที่เพิ่มระดับความเข้มแข็งในการพัฒนาคุณภาพผู้เรียนให้มีคุณภาพตามมาตรฐานของสำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา ให้โรงเรียนมีผลการประเมินในระดับดีและดีมาก ภายในปี พ.ศ. 2554 ทำให้เกิดประสิทธิผลขึ้นภายในโรงเรียน ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ ปิยะ ทรัพย์สมบูรณ์ (2545, หน้า 141) พบว่า ประสิทธิภาพของโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา เขตการศึกษา 1 โดยรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก

4. จากผลการวิจัยพบว่า ปัจจัยบรรยากาศโรงเรียนด้านบรรยากาศแบบเปิดและองค์การ

แห่งการเรียนรู้ ด้านความรู้แห่งตน แบบแผนความคิดอ่าน การมีวิสัยทัศน์ร่วม การเรียนรู้เป็นทีม และความคิดเชิงระบบ มีความสัมพันธ์กับประสิทธิผลของโรงเรียน ในระดับสูง บรรยากาศโรงเรียนด้านบรรยากาศแบบผูกพัน มีความสัมพันธ์กับประสิทธิผลของโรงเรียน ในระดับค่อนข้างต่ำ บรรยากาศโรงเรียนด้านบรรยากาศแบบไม่ผูกพัน และบรรยากาศแบบปิด มีความสัมพันธ์กับประสิทธิผลของโรงเรียนในระดับต่ำ มีประเด็นที่สามารถแยกอภิปรายได้ดังนี้

4.1 จากผลการวิจัยพบว่า บรรยากาศโรงเรียน ด้านบรรยากาศแบบเปิด และองค์การแห่งการเรียนรู้ ด้านแบบแผนความคิดอ่าน ด้านการมีวิสัยทัศน์ร่วม ด้านการเรียนรู้เป็นทีม และด้านความคิดเชิงระบบ มีความสัมพันธ์ทางบวกกับประสิทธิผลของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสระแก้ว อยู่ในระดับสูง ทั้งนี้อาจเป็นเพราะ บรรยากาศโรงเรียน ด้านบรรยากาศแบบเปิดมีลักษณะที่ผู้บริหารรับฟังข้อเสนอแนะจากครู มีความจริงใจ ให้การสนับสนุนต่อการพัฒนาวิชาชีพของครูมีผลให้คณะครูมีพฤติกรรมที่สนับสนุน ให้ความร่วมมือและมีพันธะผูกพันกับการทำงาน ส่งผลให้โรงเรียนเป็นองค์การแห่งการเรียนรู้ เกิดจากการคิดร่วมกันของผู้บริหาร คณะครู และตัวแทนชุมชน เพื่อนำไปสู่การบรรลุพันธกิจที่เป็นจุดมุ่งหมายและทิศทางที่โรงเรียนตั้งใจกระทำให้บรรลุผลสำเร็จหรือประสิทธิผลของโรงเรียน ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ ศิริพร จินดาพงษ์ (2549, หน้า 77) พบว่า พฤติกรรมการบริหารองค์การแห่งการเรียนรู้ของผู้บริหารโรงเรียนมีความสัมพันธ์กับประสิทธิผลของโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่

การศึกษาสระแก้วเขต 1 อยู่ในระดับสูง

4.2 จากผลการวิจัยพบว่า บรรรยากาศโรงเรียนด้านบรรรยากาศแบบผูกพัน มีความสัมพันธ์ทางบวกกับประสิทธิผลของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสระแก้วในระดับค่อนข้างต่ำ ทั้งนี้อาจเป็นเพราะบรรรยากาศโรงเรียน ด้านบรรรยากาศแบบผูกพัน ครูจะมีการปฏิบัติงานตามวิชาชีพของตนในระดับสูง อยู่ในระดับมาก มีความผูกพันกับพันธกิจ มีการช่วยเหลือสนับสนุนซึ่งกันและกัน มีความสามัคคีในการปฏิบัติงาน และคณะครูให้ความสำคัญต่อพฤติกรรมของผู้บริหาร อยู่ในระดับมาก ในขณะที่ผู้บริหารใช้วิธีการบริหารที่เข้มงวด บริหารงานโดยคำนึงถึงระเบียบกฎเกณฑ์ ขอบบังคับมีนโยบายเคร่งครัด ดังนั้นคณะครูส่วนใหญ่รู้สึกว่าการปฏิบัติงานตามหน้าที่ที่ได้รับมอบหมายเท่านั้น มีผลให้ประสิทธิผลของโรงเรียนไม่สามารถเกิดขึ้นได้ เมื่อผู้บริหารไม่ให้การยอมรับและไม่คำนึงถึงจิตใจของผู้ใต้บังคับบัญชา

4.3 จากผลการวิจัยพบว่า บรรรยากาศโรงเรียน ด้านบรรรยากาศแบบไม่ผูกพัน และบรรรยากาศแบบปิด มีความสัมพันธ์ทางลบกับประสิทธิผลของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสระแก้ว อยู่ในระดับต่ำ ทั้งนี้อาจเป็นเพราะ ระดับบรรรยากาศแบบไม่ผูกพัน และบรรรยากาศแบบปิดน้อย ระดับประสิทธิผลของโรงเรียนสูง เช่น พฤติกรรมผู้บริหารไม่ยอมรับนับถือ ไม่เอาใจใส่ต่อครู คณะครูขาดการยอมรับนับถือและให้เกียรติซึ่งกันและกัน คณะครูขาดความเอาใจใส่และรับผิดชอบต่องานที่ปฏิบัติเกิดขึ้นในโรงเรียนอยู่ในระดับน้อย ครูมีความสุขพึงพอใจต่อการทำงาน มีแรงจูงใจในการทำงาน

ส่งผลต่อการมีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์และพัฒนาคุณภาพของงานส่งผล ให้โรงเรียนประสบผลสำเร็จหรือมีประสิทธิผล ในระดับสูง

5. จากผลการวิจัยพบว่าบรรรยากาศโรงเรียนด้านบรรรยากาศแบบเปิด ส่งผลต่อประสิทธิผลของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสระแก้ว ทั้งนี้อาจเป็นเพราะ บรรรยากาศโรงเรียนมีความสำคัญต่อการทำงาน เมื่อมีบรรรยากาศแบบเปิดในการทำงาน คือ ผู้บริหารและคณะครูมีปฏิสัมพันธ์ในเชิงวิชาชีพระหว่างกัน และเป็นมิตรกันผู้บริหารให้การสนับสนุนต่อการพัฒนาวิชาชีพของคณะครู ให้ครูได้พัฒนาดตนเองมีโอกาสดำเนินงานในอาชีพ ทำให้มีกำลังใจในการปฏิบัติหน้าที่ของตนเอง มีความผูกพันกับการทำงาน มีความเป็นเป็นอิสระในการปฏิบัติงาน ส่งผลให้คณะครูมีความสุข สนุกกับการทำงานเมื่อบรรรยากาศในการทำงานดีย่อมทำให้ประสิทธิผลของโรงเรียนสูงด้วย ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของภารดี อนันต์นาวี (2545, หน้า 124) พบว่าบรรรยากาศของโรงเรียนส่งผลทางบวกทางตรงต่อประสิทธิผลของ ด้วยเหตุนี้ บรรรยากาศโรงเรียนด้านบรรรยากาศแบบเปิด (X_1) จึงสามารถพยากรณ์และส่งผลต่อประสิทธิผลของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสระแก้ว

6. จากผลการวิจัยพบว่า องค์การแห่งการเรียนรู้ ด้านการเรียนรู้เป็นทีม ด้านความคิดเชิงระบบ และด้านความรอบรู้แห่งตน ส่งผลต่อประสิทธิผลของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสระแก้ว ทั้งนี้อาจเป็นเพราะ มีวิธีการเชิงระบบในการร่วมกันคิดวิเคราะห์และปรับปรุงงานให้มีประสิทธิภาพสูงขึ้นด้วยการทำงานเป็นทีม ที่จะช่วยส่งเสริมความร่วมมือและ

ร่วมเรียนรู้เป็นทีมในด้านการศึกษา สัมมนา และเผยแพร่ผลงานของโรงเรียน คณะครูทุกคนเห็นความสำคัญและมีความรู้สึกว่าเป็นส่วนหนึ่งของโรงเรียนมีส่วนร่วมในการวางแผนพัฒนาโรงเรียนเห็นถึงความจำเป็นในการพัฒนาและปรับเปลี่ยนโรงเรียนเพื่อก้าวไปสู่อนาคตที่ดีขึ้นเป็นการสร้างองค์การแห่งการเรียนรู้ ให้เกิดขึ้นในโรงเรียน สภาพการณ์ดังกล่าวจะส่งผลต่อความมีประสิทธิภาพของโรงเรียน ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ ปาลิกา นิธิประเสริฐกุล (2547, หน้า 84) พบว่า องค์การแห่งการเรียนรู้ ด้านแบบแผนความคิดอ่านด้านการมีวิสัยทัศน์ร่วม และด้านความคิดเชิงระบบ ส่งผลต่อประสิทธิผลของโรงเรียน สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ ในเขตพัฒนาพื้นที่ชายฝั่งทะเลตะวันออก ด้วยเหตุนี้ องค์การแห่งการเรียนรู้ ด้านการเรียนรู้เป็นทีม ด้านความคิดเชิงระบบ และด้านความรอบรู้แห่งตน จึงสามารถพยากรณ์และส่งผลต่อประสิทธิผลของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสระแก้ว

ดังนั้น ปัจจัยบรรยากาศโรงเรียน ด้านบรรยากาศแบบเปิด (X_1) และองค์การแห่งการเรียนรู้ ด้านการเรียนรู้เป็นทีม (X_2) ความคิดเชิงระบบ (X_3) และความรู้รอบรู้แห่งตน (X_4) จึงสามารถพยากรณ์และส่งผลต่อประสิทธิผลของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสระแก้ว

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะทั่วไป

1. จากผลการวิจัยพบว่า ระดับบรรยากาศโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา

สระแก้ว บรรยากาศแบบเปิด อยู่ในระดับมาก เพราะผู้บริหารให้การสนับสนุนต่อการพัฒนาวิชาชีพของคณะครูในระดับสูง มีความสัมพันธ์กับประสิทธิผลของโรงเรียนในด้านใช้ภาวะผู้นำแบบมีส่วนร่วมของโรงเรียน อยู่ในระดับมาก ฉะนั้น สำนักงานเขตพื้นที่และผู้ที่เกี่ยวข้องกับการศึกษาของเขตพื้นที่การศึกษาจังหวัดสระแก้ว ควรใช้เป็นข้อมูลเพื่อจัดทำหลักสูตรการบริหารจัดการโดยมีวัตถุประสงค์ (MBO: Management by Objective) เพื่อแก้ปัญหาในการทำงานร่วมกันระหว่างผู้บังคับบัญชากับผู้ใต้บังคับบัญชา และสามารถทำให้การประเมินผลการปฏิบัติงานเป็นที่ยอมรับกันได้ทั้งสองฝ่าย

2. จากผลการวิจัยพบว่า บรรยากาศโรงเรียนด้านบรรยากาศแบบเปิด และองค์การแห่งการเรียนรู้ด้านการเรียนรู้เป็นทีม ด้านความคิดเชิงระบบ และด้านความรอบรู้แห่งตน ส่งผลต่อประสิทธิผลของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสระแก้ว ฉะนั้น สำนักงานเขตพื้นที่และผู้ที่เกี่ยวข้องกับการศึกษาของเขตพื้นที่การศึกษาจังหวัดสระแก้ว ควรใช้เป็นข้อมูลเพื่อจัดทำหลักสูตรสำหรับอบรมผู้บริหารและครู ให้มีความรู้เข้าใจในปัจจัยต่างๆ ที่มีผลต่อประสิทธิผลของโรงเรียน ปรับปรุงพัฒนาการดำเนินการบริหารจัดการ เพื่อเพิ่มพูนประสิทธิภาพ ในการปฏิบัติงานให้บรรลุผลสำเร็จตามเป้าหมาย

ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

1. ควรมีการศึกษาเปรียบเทียบประเภทโรงเรียนประถมศึกษา โรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา และโรงเรียนมัธยมศึกษาว่ามีความแตกต่างกันในด้านใดบ้างของบรรยากาศโรงเรียน

และองค์การแห่งการเรียนรู้ที่สามารถส่งผลต่อ
ประสิทธิผลของโรงเรียน

2. ควรมีการศึกษาเปรียบเทียบขนาดของ
โรงเรียนขนาดใหญ่ โรงเรียนขนาดกลาง และ

โรงเรียนเล็กกว่ามีความแตกต่างกันในด้านใดบ้าง
ของบรรยาการโรงเรียนและองค์การแห่งการ
เรียนรู้ที่สามารถส่งผลต่อประสิทธิผลของโรงเรียน

เอกสารอ้างอิง

- บัญชา วีระพันธุ์. (2546). บรรยาการองค์การ โรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา
จังหวัดชลบุรี. ชลบุรี: มหาวิทยาลัยบูรพา.
- ประยุทธ ชูสอน. (2548). พฤติกรรมภาวะผู้นำของผู้บริหาร โรงเรียนประถมศึกษาที่ประสบผลสำเร็จ
ในเขตภาคตะวันออกเฉียงเหนือ: ข้อเสนอเพื่อการพัฒนาวิชาชีพ. วารสารวิจัย
มหาวิทยาลัยขอนแก่น, 5(1), 146-157.
- ปาลิกา นิธิประเสริฐกุล. (2547). ปัจจัยด้านภาวะผู้นำและองค์การแห่งการเรียนรู้ที่ส่งผลต่อ 3
ประสิทธิผลของโรงเรียนประถมศึกษาในเขตพัฒนาพื้นที่ชายฝั่งทะเลตะวันออก.
วิทยานิพนธ์ปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต, สาขาวิชาการบริหารการศึกษา,
บัณฑิตวิทยาลัย, มหาวิทยาลัยบูรพา.
- ปิยะ ทรัพย์สมบูรณ์, ว่าที่ร้อยตรี. (2545). ความสัมพันธ์ระหว่างบรรยาการองค์การกับประสิทธิผล
ของโรงเรียนมัธยมศึกษา. วิทยานิพนธ์ศึกษาศาตรมหาบัณฑิต, สาขาวิชาการบริหาร
การศึกษา, บัณฑิตวิทยาลัย, มหาวิทยาลัยศิลปากร.
- ภารดี อนันต์นาวิ. (2545). ปัจจัยที่ส่งผลต่อประสิทธิผลของ โรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงาน
คณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ. ปริญญาโทบริหารศึกษาคณะศึกษาศาสตร์,
สาขาวิชาการบริหารการศึกษา, บัณฑิตวิทยาลัย, มหาวิทยาลัยบูรพา.
- ศิริพร จินดาพงษ์. (2549). ความสัมพันธ์ระหว่างพฤติกรรมการบริหารองค์การแห่งการเรียนรู้
ของผู้บริหาร โรงเรียนกับประสิทธิผลของ โรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงาน
เขตพื้นที่การศึกษาสระแก้วเขต 1. งานนิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต, สาขาวิชาการบริหาร
การศึกษา, บัณฑิตวิทยาลัย, มหาวิทยาลัยบูรพา.
- สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสระแก้วเขต 1. (2551). รายงานการจัดการศึกษา ประจำปีงบประมาณ 2550.
วันที่ค้นข้อมูล 20 เมษายน 2551, เข้าถึงได้จาก <http://www.skareal.org/jnews/pic/chaptereep1.doc>

- _____. (2551). รายงานการจัดการศึกษา ประจำปีงบประมาณ 2550. วันที่ค้นข้อมูล 20 เมษายน 2551, เข้าถึงได้จาก <http://www.skareal.org/jnews/shownews42.php>.
- _____. (2547). สรุปผลการประเมินคุณภาพภายนอกรอบแรก โรงเรียนในสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน. สระแก้ว: สมศ.
- อำนาจ วัดจินดา. องค์การแห่งการเรียนรู้. วันที่ค้นข้อมูล 1 พฤษภาคม 2549, เข้าถึงได้จาก <http://www.hrcenter.co.th/HRKnowView.asp?id=526>.
- Cronbach, L.J. (1990). *Essentials of psychological testing* (5th ed.). New York: Harper Collins.
- Hoy, W.K., Miskel, C.G. (1991). *Educational administration* (4th ed.). New York: McGraw-Hill.
- _____. (2001). *Educational administration: Theory, research, and practice* (6th ed.). New York: McGraw-Hill.
- Krejcie, R.V., Morgan, E.W. (1970). Determining sample size for research activities. *Educational and Psychological Measurement*, 30(10), p.608.
- Senge, P. (1990). *The fifth discipline*. London: Century Business.
- Sergiovanni, T.J. (2001). *The principalship: A reflective practice perspective* (4th ed.). Boston: Allyn & Bacon.